

ЗАКЉУЧЦИ

НАУЧНОГ СКУПА ЈЕЗИК У ШКОЛИ И У УЧБЕНИЧКОЈ ЛИТЕРАТУРИ

1. Скуп је организовала Црногорска академија наука и умјетности, односно њен Одбор за језик, а одржан је у Титограду 23. и 24. јануара 1986. године.

2. На Скупу су поднесена укупно 22 реферата и саопштења. Референти су били из Београда, Новог Сада, Сарајева и из Црне Горе. Поводом реферата и питања која су покретана у њима вођена је и жива дискусија, у којој је судјеловало преко 30 учесника Скупа.

3. Рад Скупа пратило је и преко 60 просвјетних радника и представника републичких културно-просвјетних институција, одговарајућих СИЗ-ова и средстава јавног информисања.

4. Оваква посјећеност Скупа потврђује да је његова тематика врло актуелна и да је за њу заинтересована не само лингвистичка наука него и цијела друштвена заједница.

5. Тематика Скупа била је програмски постављена доста широко, тако да су реферати и дискусија обухватили не само језик у школи и учбеничкој литератури, него и стање писмености школске омладине, стање језичке културе уопште, као и односе стандардно-језичког израза према дијалекатској основици.

6. И у рефератима и у дискусији наглашавано је да стањем језика и у школама и у учбеничкој литератури не можемо бити задовољни, па су предлагане и одређене мјере како да се то стање превазиђе. Поред осталог, предложено је:

а) да се размотре могућности израде заједничких основа за учење нашег језика на цијелом српскохрватском језичком подручју, као и могућности уједначавања и уопште доградње учбеничке литературе;

б) да се интензивира настава језика у школама, и то на свим наставно-васпитним нивоима, уз кориштење различитих облика организовања те наставе и увођења ученика у језичку стварност;

ц) да се размотри могућност повећања броја часова нашег језика у цијелом образовном процесу, посебно у школама средњег усмјереног образовања;

д) да се реализује замисао да о правилности језика и његовању језичке културе не старају се само наставници матерњег језика него и сви други учесници у настави и наставном процесу;

е) да се оствари уставна одредба о равноправности писама у школама (и не само у школама!) у СР Црној Гори;

ф) у циљу активирања ученика, било би корисно уводити ученике у послове сакупљања језичких података и факата, уводити их у области лексикографије и лексикологије, особито у послове сакупљања домаћег лексичког блага;

г) потребно је појачати акцију у правцу подизања језичке културе, у погледу изграђивања и подизања нивоа писмености, прије свега у школи, а свакако и ван школе, и што је особито важно — посветити пажњу побољшању правилности и његовању књижевнојезичког израза у радио — и телевизијским емисијама, као и у свим другим средствима јавног информисања;

х) с обзиром на бројне потребе језичких истраживања у различитим правцима у СР Црној Гори, констатовано је да се више не би могло одгађати давно планирано оснивање института за језик, који би при Црногорској академији наука окупио стално запослене стручне и научне сараднике, а не само спољне сараднике, какав је случај сада у Одбору за језик ЦАНУ.

7. С обзиром на то да Црногорска академија наука и умјетности намјерава публиковати материјале овога скупа, реферате са кратким резимеима потребно је доставити на адресу Академије до краја фебруара 1986. године.

8. Учесници Скупа су констатовали да је ово први научни скуп ове врсте организован код нас. Зато су, изражавајући истинску захвалност Црногорској академији наука и умјетности што је организовала овај скуп, изразили и жељу да се овакви и слични скупови и убудуће организују.

УЧЕСНИЦИ СКУПА